

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvum Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

Titvlvs XXXI [i. e. XXIX]. De Religiosis domibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

3. *Monachus iuridicè expulsus, vel translatus ad parochialem, habitu clericali vti potest.*
4. *Præcedentia Prouincialium inter religiosos, ex antiquitate prouinciarum attenditur.*
5. *Canonicus Regularis, sicut & Monachus, patrinus esse nequit.*
6. *Monialium monasteria ex causa superiores intrare, & licentiam ingrediendi dare possunt.*
7. *Monachatos non est dignitas, nec aliquid honorificum.*
8. *Monachus de iure communi, ex vno loco in alium inuitus mutari non potest.*
9. *Canonici regulares beneficia curata habere possunt.*

DECISIO I.

Ex conf. 1. alias 9. de success. ab intestato.

1. *C*um eadem ratio sit recedentis ante professionem, & morientis, ante professionem emissam; consequenter Concil. Triden. sess. 25. cap. 16. de reg. statuens, vt abeuntibus ante professionem, omnia quæ sua erant, restituantur, etiam de religiosis ante professionem morientibus, id ipsum statuisse censetur, cum antea professionem emissam res nouitiorum monasterij bona non fiant.

DECISIO II.

Ex confil. 2. deest in Nouis.

2. *A*bbas semel benedictus, licet ad aliam Abbatiam promotus, sit, iterum tamen benedici non debet; sed vel priorem benedictionem literis, & testibus probare, vel iterum sub conditione benedictionem accipere, tenetur: Arg. c. 2. de baptismo. vt scilicet in foro exteriori fidem suæ benedictionis facere possit.

DECISIO III.

Ex conf. 3. alias 79. de Regular.

3. *R*egularis iuridicè a Monasterio expulsus, vel ad Parochialem ecclesiam ritè translatus, cura conscientia in habitu clericali seculari extra monasteriū sub obedientia Episcopi manere potest, & debet; quia in vtroque casu a religione absoluitur, & in neutro ad Monasterium & claustrum redire tenetur. Glos. in clem. 1. §. ad hæc, de statu monac. & cap. si quis translatus. 2. 1. q. 1.

DECISIO IV.

Ex conf. 4. alias 10. de maior. & obedien.

4. *I*n capitulis faciendis in Ordinibus Minorum honoratior locus Prouinciali Aquitanæ, quam Lugdunensi assignari debet: cum prouincia illa, priusquam Lugdunensis erecta sit, & præcedentia prouincialium, ex antiquitate institutionis Prouinciarum, & non ex antiquitate erectionis monasteriorum attendenda est: prior autem tempore, etiam iure potior esse debet. cap. qui prior, de reg. iur. in 6. & c. 1. de maior. & obed.

DECISIO V.

Ex conf. 5. alias 10.

5. *C*um leges fundatæ in religione, disponentes de Monachis, etiam in Canonicis Regularibus locum habeant, nisi earum verba illos expresse excludant, ex Pan. in c. 2. de postul. consequenter Canonicus regularis, sicut & monachus, patrinus esse nequit, cap. non liceat, de consecr. dist. 4.

DECISIO VI.

Ex conf. 6. alias 9.

6. *E*piscopi, & alij Prælati quamuis sine iusta & urgente causa monasteria Monialium sibi subiecta intrare non possunt, c. 1. de statu reg. in 6. & Conc. Trid. sess. 25. c. 5. de reg. Pius V. in Bulla, quæ incipit, circa Greg. XIII. in Bulla, vbi gratiæ visitationis tamen aut alia iusta, & urgente ex causa, pro quanta alijs ad ea intranda dare possunt, ipsi et ea, non petita ab alio superiore licetia, intrare valent, in Greg. XIII. cõf. 75. incip. dubijs, quæ emergunt.

DECISIO VII.

Ex confil. 1. in Nouis deest in antiq.

7. *C*um Monachatus nec dignitas, nec honorificum officium sit, Feder. conf. 5. nu. 5. vnde etiam & Abbates Monachorum qui non sunt clerici, sed tantum laici, quolibet clerico in minoribus constituto inferiores sint honore, c. 2. subdiac. dist. 93. consequenter excommunicatus, infamis irregularis, vel alias ad beneficia ecclesiastica inhabilis, ad monachatum habilis censetur.

DECISIO VIII.

Ex conf. 4. in Nouis, deest in antiquis.

8. *M*onachus de iure communi, qui stabilitatem in vno Monasterio vult, ad aliud inuitus sine iusta causa moueri non potest, poteritque non solum Papa, sed etiam Generalis ordinis illi licentiam concedere, vt reueto habitu extra claustrum maneat, vt matris necessitati superuenienti subueniat, & S. Th. 2. 2. q. 101. art. 4. vt ait Nau. in Man. c. 14. nu. 14. Nam si necessitas professionem præcedat non potest iuste in claustrum manere, sed exire tenetur, vt subueniat.

DECISIO IX.

Ex conf. 12. in Nouis deest in antiquis.

9. *C*anonici Regulares Congregationis Lateranensis ordinis S. Augustini, & beneficia curata suscipere, & curam animarum extra ordinem suum cum licentia Generalis, abique vlla Papæ dispensatione exercere possunt, cap. quod Dei timorem, de statu monac.

TITVLVS XXXI.

De Religiosis domibus.

S V M M A R I V M.

1. *H*ospitalis rector officium recitare, tenetur, quando Hospitalis est beneficium.
2. *C*ongregatio Concilij Tridentini statueri nequit, an hospitalis ab episcopo visitari possit.
3. *H*ospitalis de bonis laici erectum, in quo non adest altare, vel capella, auctoritate episcopi erectum non presumitur.

DECISIO I.

Ex conf. 1. in vtrisque.

1. *H*ospitalium cum duplex sit genus, alterum quod datur in titulum beneficij; & alterum, quod solum datur in administrationem; clem. 1. & gl. de præb. & cle. quia contingit. S. vt autem de relig. dom. Rector Hospitalis ad horas canonicas dicendas, & habitum clericalem gestandum tenetur, quando Hospitalis est beneficium. Arg. c. 2. de celebr. Miss. Iudicatur autem beneficium, vel quando in fundatione ipsius statutum fuit ab ordinario, vel a Papa quod esset beneficium, vel quando per electionem, & confirmationem superioris dari solet, d. S. vtracum, vel etiam quando per quadraginta annos a solis clericis vt beneficium fuit possessum. Arg. c. cum de beneficio, de præb. in 6. & cap. de quarta de præscrip. Hospitalis enim quod tam laicis, quam clericis commendari solet, beneficium censeri non debet.

DECISIO II.

Ex conf. 2. in Nouis, deest in antiquis.

2. *C*ongregatio Concilij Trid. cum non habeat potestatem ad contentiones facti definiendas, sed tantum ad decidendas quæstiones iuris, quæ super intellectu Concilij emergunt; consequenter cognoscere nequit de validitate sententiæ contra episcopum datæ in Hospitalis, aut domus aliqua religiosa ab episcopo visitari possit, cum sententia semel data in rem iudicatam transeat.

DE.

DECISIO III.

Ex consil. 39. in Novis deest in antiquis.

Hospitalis de bonis laici erectum, in quo non adest aut altare, aut capella, aut campanile, auctoritate Episcopi erectum non presumitur: illud tamen Episcopus mortuo fundatore visitare potest vigore Conc. Trid. sess. 22. de reform. c. 8. & 9. tollentis omnia privilegia, & consuetudines etiam immemorabiles contrarias, eiusdemque Hospitalis ratio deputatis reddi debet, sed Episcopo, si voluerit, presente.

TITVLVS XXX.

De Iure patronatus.

S V M M A R I V M.

- 1 Beneficiarius onera a fundatore iniuncta implere tenetur, nisi sint legitime sublata.
- 2 Patronum faciunt dos, edificatio, fundus.
- 3 Patrono intra tempus non presentante, episcopus libere beneficium conferre potest.
- 4 Ius patronatus spatium 40. annorum prescribitur.
- 5 Patronatus ex presentatis aequè idoneis ad curatum vni gratificari potest.
- 6 Presentatio ab excommunicato declarato facta, non valet.
- 7 Presentatio ad curatum, & collatio facta minori 25. annorum, nulla.
- 8 Filius legitimus ex spurio clerici natus, non prohibetur vlllo iure presentari ad capellaniam iurispatronatus dicti clerici.
- 9 Collegiata tam secularis, quam regularis, patronatum laicus habere potest.

DECISIO I.

Ex consil. 1. deest in Novis.

Beneficiarius onera a fundatore imposita implere tenetur, c. Eleuterius, 8. q. 2. & c. super eo, de paroc. & notat Concil. Trid. sess. 25. c. 5. de reform. nisi vel compositione patroni, vel auctoritate episcopi loci, vel legitima prescriptione, fuerint postea iuste sublata cap. de quarta, c. ad aures, & c. illud autem, de prescri.

DECISIO II.

Ex consil. 2. alias 7.

Cum tria sint, quorum quodlibet ad querendum ius patronatus sufficit, nempe traditio fundi, & edificatio, & dotatio, c. Abbatem, 2. 18. q. 2. & cap. nobis, de iure patron. Gl. in c. p. mentis, 16. q. 7. & Pan. in c. cum ecclesia vultera, de electio merito Rex Francorum fundi traditione patronus Monasterij Sanctæ Trinitatis Romæ in Monte Pincio habetur, in cuius honorem monasterium prefatum a solis Gallicanæ nationis viris religiosus gubernari debet.

DECISIO III.

Ex consil. 3. deest in Novis.

Episcopus beneficium, cuius ius patronatus ad laicum pertinet, sine consensu, & vocatione patroni, ecclesie alicui vniere non potest, patrono tamen intra tempus legitimum, quod est quatuor mensium, si sit patronus laicus non presentante, iure deuolutionis beneficium illud conferre potest, cap. qui, c. cum propter, de iurepat. & cap. 1. tit. eod. in 6.

DECISIO IV.

Ex consil. 4. deest in Novis.

Abens ius patronatus super aliquo monasterio, & ius presentandi in Abbatissam, quam ipse idoneam iudicauerit, ita vt ultra quadraginta annos institutio per-

petua deberetur Abbatissæ presentata, quæ institutiones perpetuæ presentatis per ordinarium fieri solebant, non obstantibus vsu recepto de Abbatissa trienniali eligenda, adhuc etiam in Abbatissam perpetuam, idoneam quamcumque maluerit presentare potest, & ordinarius institutionem illius perpetuam facere tenetur, non solum ex eo quod prescriptio quadraginta annorum sufficit, & sit legitima, cap. de quarta, de prescri. sed etiam quia institutio prelatorum, & beneficiariorum iure communi perpetua esse debet, cap. satis peruersum, d. 56. & c. inuentum 16. q. 7. & reditio ad ius pristinum, & antiquum est fauorabilis, cap. exordio dist. 35. & Felin. in c. cum omnes de conslit.

DECISIO V.

Ex consil. 5. 6. alias deest in Novis.

Concurrentibus duobus presentatis ad beneficium curatum de iure patronatus clericorum, si ambo reperiantur æque idonei, stante Concilij Tridentini decreto sess. 24. cap. 18. de reform. ius gratificandi ad patrum presentatorem, & non ad episcopum institutorem pertinet. Sed & duobus presentatis, & alter altero dignior reperiatur quamuis patronus ecclesiasticus dignum presentando digniore posthabito, peccat, presentatio tamen digni valet, c. monasterium, 16. q. 7.

DECISIO VI.

Ex consil. 7. alias 1.

Presentatio ad beneficium a patrono excommunicato declarato facta, aut institutio virtute illius, secuta, non valet: Io. And. & Pan. in canonibus, de iure patron. Sed neque excommunicatus declaratus nisi quoad institutionem, fructus suos facit. Gl. in cap. pastoralis, §. verum, de appel.

DECISIO VII.

Ex consil. 8. deest in Novis.

Presentatio ad beneficium Curatum, & collatio, seu institutio facta minori ætate vigintiquinque annorum saltem captorum, inualida, & ipso iure nulla censenda est, c. cum iniunctis, §. inferiora, de elect. & tam ordinarius instituendo & patronus presentando, quam presentatus possessionem capiendo peccat, nec fructus beneficii facit suos, cap. graue de prescri. & Felin. in cap. in nostra, de rescrip. corol. 2. sed nouam collationem cum contento patroni, & institutionem ex dispensatione Papæ obtinere tenetur, antequam dicti beneficii fructus suos facere possit.

DECISIO VIII.

Ex consil. 4. in Novis, deest in antiquis.

Clericus filiam vnicam habens, quam per rescriptum Principis legitimum, vt in omnibus suis bonis succederet, si in vltima voluntate capellaniam institutam pro anima sua relinquat, cum clausula, vt in ea succedat clericus magis proximus, & consanguineus eius, bonæ vitæ, & famæ, absque vlla Papæ dispensatione, clericus filius legitimus prædictæ filiæ, neposque clericus fundatoris, si bonæ vitæ, & famæ sit, ad præfata capellaniam presentationem non solum admitti, sed etiam in partibus terminis, attendente voluntate testatoris, vt hisque testamenti inspectis præferri debet, Gl. in c. quia clerici, verb. filij, de iure patron. cum naturaliter inspecto iure naturæ etiam filij bastardi, & spurij ex familia, parentela, domo & sanguine defuncti procedere dicantur, in eisque naturalis effectus cadat. Arg. 1. pronuntiatio, §. familiaris, C. de verb. signific.

DECISIO IX.

Ex consil. 6. in Novis, deest in antiquis.

Collegiata tam secularis, quam regularis patronatum, & ius Abbatissam, aut prælatum presentandi, ex Papæ privilegio laicus habere potest, cui iure communi competit, vt beneficiandos, & monachos dos superiori presentare possit, qui habentes qualitates necessarias admittere tenentur.

TITV.